

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Het SOK-Bestuur:

Susanne Hanssen	Voorzitter	043-3560244	<i>hanssen.susanne@gmail.com</i>
Rob Visser	Secretaris		<i>secretariaat@sok.nl</i>
Kevin Amendt	Alg. bestuurslid		<i>kevinamendt@gmail.com</i>
John Hageman	Alg. bestuurslid		<i>johnhageman45@gmail.com</i>
Johan Janssen	Alg. bestuurslid		
Patrick Semmeling	Alg. bestuurslid		<i>patrick.semmeling@ziggo.nl</i>
Frans Willems	Alg. bestuurslid		<i>willemsfrans1@gmail.com</i>

SOK-Ledenadministratie:

Ger Beckers, Via Regia 158C, 6217 JZ Maastricht, Tel.:0651058333 *pghbeckers@ziggo.nl*

SOK-adres Secretariaat:

Aalkeborg 50 6228 BT Maastricht *secretariaat@sok.nl*

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". *www.subbrit.org.uk*

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter	043 - 3618793	<i>j.orbons@archeopro.nl</i>
Bram Borsboom	Penningmeester	043 - 367 05 17	<i>bramborsboom@home.nl</i>
Stefan Jerzykowski	Technische dienst		<i>s.j.o.jerzykowski@hotmail.com</i>
<i>www.vanschaikstichting.nl</i>			<i>info@vanschaikstichting.nl</i>

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Tel.: +32 12 454 059 *tbreuls@telenet.be*

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, Tel.: 043 - 364 54 19 *johnhageman45@gmail.com*
Frans Willems, Op de dries 12 , 3770 Riemst, Tel.: +32 12 456 411 *willemsfrans1@gmail.com*

De SOK op Internet:

www.sok.nl Webmaster: Ger Goessens *mail@gergoessens.nl*

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Karst - Zussen

Foto: Frans Willems

Nieuwe SOK-leden

(privacy-gevoelige informatie verwijderd)

Beste SOK leden,

Laatste editie voor de zomerstop.

Hoewel er achter de schermen door het bestuur/denktank hard doorgewerkt wordt, is er niet zoveel nieuws te vermelden deze keer.

We zijn o.a. bezig met het ontwikkelen van een nieuwe website die onze hopeloos verouderde website kan vervangen, het up-to-date maken van protocollen om onderzoek te kunnen doen, indien gewenst onder begeleiding van ervaren onderzoekers, het opzetten van activiteiten naast de reguliere SOK- avonden en het ondersteunen van de gemeente Riemst in de organisatie van de activiteiten in het kader van het Europees jaar van het Cultureel Erfgoed (thema: Het mergelland van Vlaanderen).

In het kader hiervan wordt er o.a. een mergelsymposium georganiseerd op 6 en 7 oktober 2018 in Riemst. Een mooie datum voor de SOK, op 7 oktober bestaat de SOK 41 jaar!

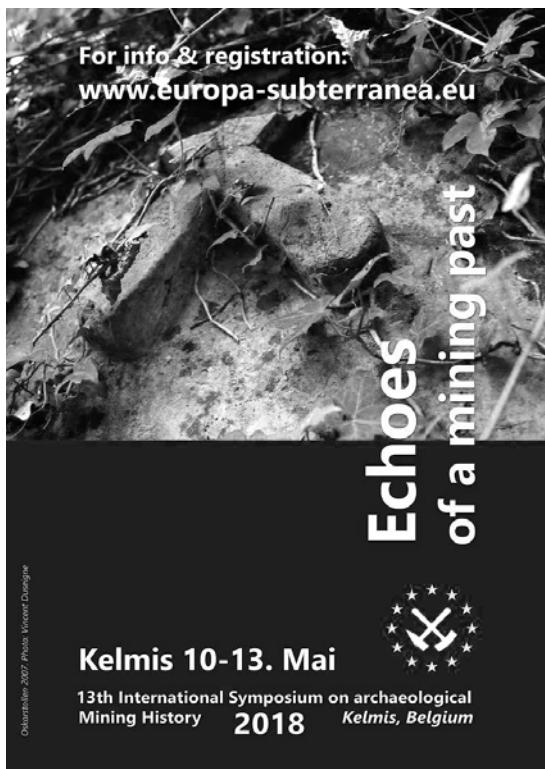
Zou er belangrijk nieuws te melden zijn vóór de volgende uitgave van de Info, dan laten we dit uiteraard per mail weten.

Ook op de komende SOK- avond is er weer gelegenheid om de SOK- dvd op te komen halen, gratis voor leden die hem nog niet in bezit hebben.

Met vriendelijke berggroet,
Susanne Hanssen
(voorzitter)

Aankondiging:

"13th International Symposium on Archaeological Mining History 2018, Echoes of a mining past"

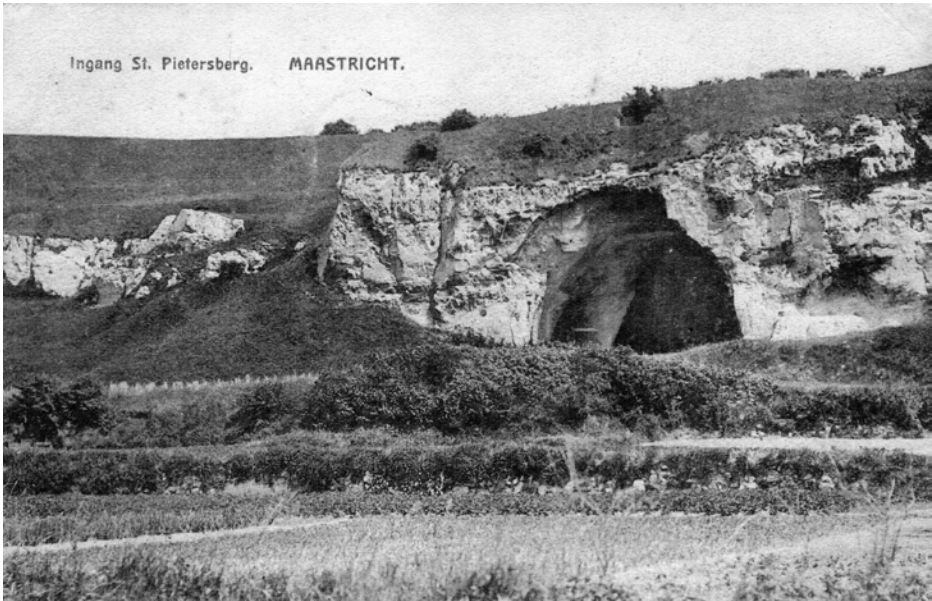
10-13 Mai in Kelmis,
Belgium

For info & registration:
www.europa-subterranea.eu.

Het groote hol van Maastricht

(Lezing door Hans Ogg op volgende ledenavond)

Wie iets meer dan een eeuw geleden het Jekerdal inwandelde vanuit de stad, zag deze blikvanger, vooraan bij de Mergelweg, net ten zuiden van het fort: de Moeder Aller Ingangen, meestal aangeduid als de Grote Ingang of Grande Entrée. Vanuit hier werden, zeker in de 18e eeuw, maar ook al eerder, rondleidingen gestart. Door zijn omvang was hij al van verre te zien. In 1916 is hij ingestort en sindsdien is hij zo verdwenen uit het collectieve geheugen dat inwoners van Maastricht die voor het eerst een foto van de ingang zien, zich afvragen waar deze ingang toch gelegen moet hebben. Maar de Grote Ingang was niet

alleen iets dat door zijn uiterlijk belangwekkend was, ook gaf hij toegang tot een gangenstelsel dat een heel diverse en bewogen geschiedenis heeft gekend. In de SOK-lezing gaan we in op de betekenis van de ingang voor het gangenstelsel daarachter, zijn ouderdom, gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld in de ingang of zijn directe omgeving en die meer of minder direct samenhangen met de aanwezigheid van die ingang.

Er is in die geschiedenis een soort cesuur die gevormd wordt door de bouw van het fort St. Pieter in 1701/1702. Van daaruit zullen de grote gebeurtenissen uit de 18^e eeuw behandeld worden en de weerslag die die hadden op de “Werdegang” van het gangenstelsel in de 19e eeuw.

Tenslotte proberen we de datum van de instorting van de Grote ingang vast te stellen en geven een kort relaas van wat er verder in de vorige eeuw in deze omgeving gebeurde.

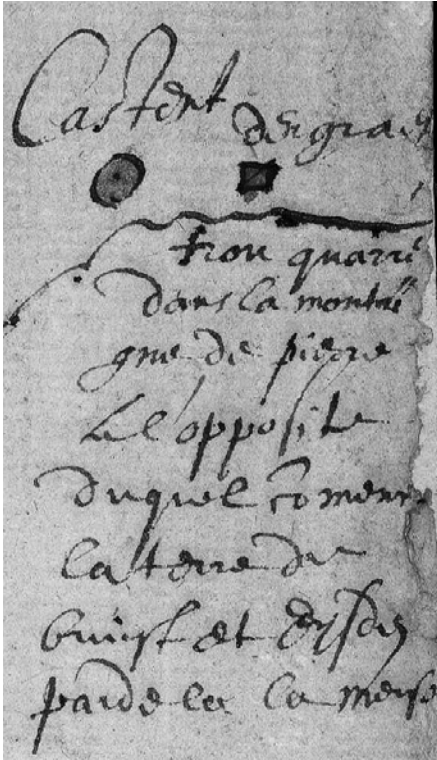
Hans Ogg

Archiefvondst Caestert

Enkele maanden geleden stuitte ik per toeval op een bijzondere kaart uit 1624. Dit betrof een kaart van het *Pays de Liège*, oftewel de Maasvallei tussen Fort Navagne en Gronsveld op de rechter oever (*Terre de Bruist*) en Lieze en

Caestert op de linker oever (*Vallée territoire de Nivelles*).

Het bijzondere aan deze kaart is de vermelding van een groeve te Caestert.

De bijgevoegde foto is een uitvergroting van het relevante deel van de kaart.

Omdat het oude handschrift niet altijd even gemakkelijk te lezen is, bleef mijn eigen vertaling incompleet.

Daarom leek het mij het beste om de hulp in te roepen van iemand met het Frans als moedertaal.

Gelukkig vond ik de sympathieke Eugène Devue bereid om met de vertaling te helpen.

Zijn vertaling in het Klassiek Frans (links) en Modern Frans (rechts):

*Trou quarré
dans la montagne
de pierre
A l'opposite
duquel demeure
la terre de
Bruist et dyseur
par delà la Meuse*

*Trou carré
dans la montagne
de pierre
A l'opposé (en face)
duquel demeure (se trouve)
la terre de
Bruist et au-dessus
de l'autre côté de la Meuse*

In het Nederlands zou dit dan worden:

*Vierkant gat in de steenberg,
tegenover waar het land van Bruist zich bevindt,
daarboven aan de andere kant van de Maas.*

De vermelding ‘Bruist’ verdient misschien nog even een toelichting: het dorpje Breust is een van de oudste dorpjes van Limburg en is tegenwoordig een woonwijk van Eijsden.

Al levert deze kaart niet direct nieuwe informatie op, een leuke vondst is het zeker!

Voor wie zelf eens naar de kaart wilt kijken, hierbij nog de bron:

Algemeen Rijksarchief van België / Archives générales du Royaume , I 003 – 386

“AGR, Cartes et plans N° 386, Carte figurative de la Meuse, au territoire de Nivelles (pays de Liège), de Brus, d'Eysden et de Groensvelt”

https://search.arch.be/imageserver/topview.php?FIF=510/510_0002_000/510_0002_000_00386_000/510_0002_000_00386_000_0_0001.jp2

Patrick Semmeling.

Caestert

grottenkoningin

eens voor bijna duizend jaren
werd hier de coulisse aangevat
de heuvelflank opengereten
de streekeigen steen gebroken

de berghouwer aan ‘t mergelfront
spaarde geen enkele goede steen
holde tot labyrint uit, ‘n negatief
‘n nieuwe wereld uit vervlogen zeeën

met gangen hoog als Roomse kathedralen
bevolkt met Narren, Lambier le pondeur
St.Joris en de draak, de Hof van Olijven
adembenemend mooi, respectabel oud

ongrijpbare middeleeuwse symboliek
met nog te duiden duistere mystiek
die fascineren en doen mij schuchter
kaarsen en ook wierook branden

John Hageman

Lopende projecten Kevin Amendt

In navolging op de bijdragen van John Caris en John Hageman in de vorige SOK-Info wil ook ik een overzicht geven van mijn lopende projecten. Tips, vragen, opmerkingen en andere reacties zijn altijd welkom (*kevinamendt@gmail.com*).

Noordelijk gangenstelsel

Onderzoek naar de ontginningsrichting en doorbraken in het Noordelijk gangenstelsel (samen met Peter Jennekens). Het onderzoek is afgerond en onlangs is het verslag ingediend bij Natuurmonumenten. Komend najaar is een artikel gepland in SOK-Mededelingen aan de hand van het verslag. Het verslag zelf is vanaf dan als .pdf-bestand beschikbaar.

Gangprofielen

Het opmeten van gangprofielen (zowel lengteprofielen als dwarsprofielen) in de Grote Berg (samen met de andere leden van de Werkgroep Groevenonderzoek Riemst). De vorm van de gang wordt hierbij uitgetekend. De gangprofielen worden op diverse plaatsen gemeten en als nodig vergeleken met gangprofielen uit andere groeven. Het doel is het inzichtelijk maken van de invloed van de geologische factoren op de ontginning en andere invloeden op het onderaardse landschap. Enkele voorbeelden zijn:

- Het vergelijken van het niveau waarin de gang is gemaakt ten opzichte van de verschillende kalksteenlagen met bijbehorende hardgrounds en fossielgruislagen.
- Het weergeven van de invloed van breuken met een verzet (wanneer de kalksteenlagen centimeters tot zelfs meters ten opzichte van elkaar verplaatst zijn langs een breuk).
- Het weergeven van de invloed van karst (allerlei holtes waar de kalksteen is opgelost en eventueel is gevuld met materiaal uit de deklagen).
- Het bepalen van de volledige ganghoogte.

Onroerenderfgoedrichtplan

Ondersteunen (samen met de andere leden van de Werkgroep Groevenonderzoek Riemst) van het project 'Onroerenderfgoedrichtplan mergelgroeve Grote Berg' van Aukje de Haan, Agentschap Onroerend Erfgoed.

Gemeentegrot

Een onderzoek naar de ontginning van de Gemeentegrot (samen met Peter Jennekens en Wiel Felder). Momenteel bestuderen wij de aspecten ontginningslagen, ontginningsrichting, gebruikte gereedschappen,

ontginningsmethoden, geologische invloeden op de ontginning en op de wanden aangebrachte en aan de ontginning gerelateerde teksten en afbeeldingen.

Caestertgroeve

Een onderzoek naar de ontginning van de Caestertgroeve (samen met Peter Jennekens en de andere leden van de Werkgroep Groevenonderzoek Riemst). Het betreft een vervolg van het onderzoek waarvan de resultaten in 2010 zijn gepubliceerd in hoofdstuk 2 van het boek 'Caestert, een mijnbouwarcheologische erfgoedsite' (2010). De toen niet onderzochte gangen zijn al op dezelfde wijze onderzocht. Momenteel bestaan de werkzaamheden uit het afronden van een inventarisatie van aan de ontginning gerelateerde teksten en afbeeldingen. Daarna komen onder andere aan bod het afronden van een inventarisatie van afbeeldingen op het plafond, een specifiek soort tellingen en tekens behorende bij routes in de groeve, het bepalen van de ontginningslagen en maken van gangprofielen.

Stootbeitel

Het zoeken naar de oudste datering van het gereedschap de stootbeitel per groeve of groevegebied, aan de hand van jaartallen op wanden waar de stootbeitel is gebruikt (samen met Peter Jennekens).

Geulhem

Een onderzoek naar de voormalige mergelrotswand te Geulhem en de gangen die daar en richting de Amorgroeve hebben gelegen (samen met Marc Dresens en Peter Jennekens).

De volgende projecten staan op een laag pitje:

Sint Pietersberg

Reconstructie van de helling van de Sint Pietersberg tussen kasteel Caestert en het klooster Slavante door de jaren/eeuwen heen. Inclusief de ontginning van Sint Pietersberggroef III en de gebeurtenissen toentertijd in de helling tussen Lichtenberg en Slavante.

Handboek

Het schrijven van het handboek over de onderzoeksmethode 'Het onderzoek naar de ontginning van een groeve' (samen met Peter Jennekens).

Gewandgroeven

Het opmeten van gangprofielen in de twee Gewandgroeven en beschrijven van de ontginningsmethoden en geologische invloeden op de ontginning.

Breuken

Onderzoek naar breuken met verzet in de groeven te Caestert.

Zaag

Onderzoek naar de ontwikkeling van het gereedschap de zaag.

Spoorlijn Boschberg

Patrick Semmeling

Het is algemeen bekend dat de Duitsers de mergelgroeven onderzocht hebben of deze bruikbaar waren voor hun doeleinden en lieten hiertoe zelfs enkele groeves karteren.

Minder bekend is dat de Duitsers ook een spoorlijn aanlegden naar de Boschberg. Daar zou o.a. munitie en andere goederen zijn opgeslagen.

Deze lijn dient niet verward te worden met de stoomtramverbinding op meterspoor naar Kanne (januari 1894 - mei 1940) .

Het beginpunt van die tramlijn was goederenstation Boschpoort (tegenwoordig een parkeerplaats). Vanuit daar liep het spoor over de Statensingel en Hertogensingel.

Vervolgens ging de tram via de Elisabeth Strouvenlaan en Cannerweg richting het douanekantoor voor Kanne en dan verder richting Glons .

Het Limburgs Dagblad van 31-10-1944 meldt dat de Duitsers in juli/augustus 1944 waren begonnen met de aanleg van een lijn richting 'Cannerberg' (in feite de Boschberg). Hierbij ging het om een spoorlijn: de oude tramverbinding werd omgebouwd. Het begin van deze route was gelijk aan het reeds bestaande tramspoor: Boschpoort - Statensingel - Hertogensingel.

Vanuit daar liep de route echter anders: via het Waldeckpark en dan tussen de toekomstige Bieslanderweg en Jeker. Het artikel meldt namelijk: "*ook het park moest het ontgelden*".

De wijdere bocht door het park is dan verklaarbaar door de benodigde draaicirkel, welke voor een trein groter is dan een tram.

De omgebouwde lijn was overigens geen lang leven beschoren: als deze inderdaad vanaf juli 1944 werd aangelegd, dan werd deze 3 maanden later alweer opgeruimd. Het krantenartikel van oktober meldt namelijk dat "*werklieden nu bezig zijn met het herstel van genoemde straten; de spoorstaven worden weggevoerd*". Het project van de V1-assemblage (of onderdelen daarvoor) werd reeds op 1 september stopgezet wegens Amerikaanse bombardementen.

In de volksmond werd al snel over een 'V1-trein' gesproken, echter er is nooit een V1 vervoerd, aangezien het daarvoor niet lang genoeg in gebruik is geweest. De bijgevoegde projectie van het tracé is gebaseerd op RAF-luchtfoto's uit 1944 .

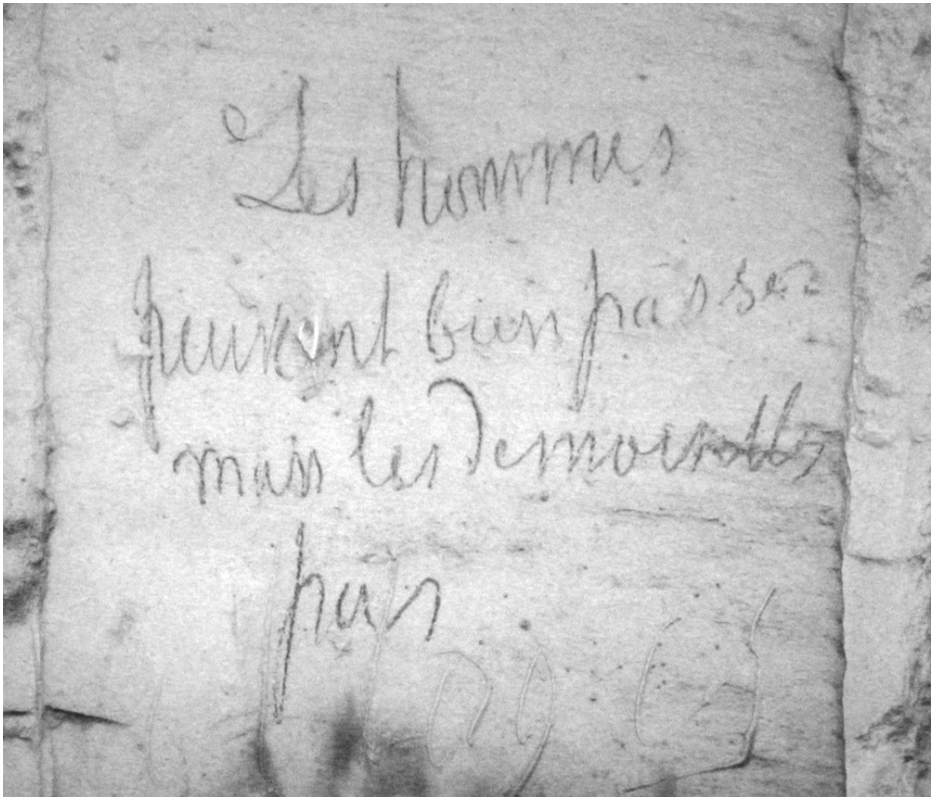

Het bijzondere opschrift (7)

Eenieder die wel eens door een mergelgroeve dwaalt en zijn of haar ogen de kost geeft komt ze tegen: bijzondere opschriften. Een opschrift dat de aanschouwer bezighoudt. Ook wanneer deze de groeve al verlaten heeft. Het opschrift dat intrigeert, ontroerd, de nieuwsgierigheid prikkelt, verbaasd, doet glimlachen of om een andere reden de moeite waard is.

In deze reeks staat in elke SOK-Info een bijzonder opschrift in de belangstelling. Het leuke aan deze reeks: iedereen kan meedoen want iedereen kent wel een bijzonder opschrift. Alles mag, er zijn geen regels. Een klein stukje tekst met een foto kunnen aan de redactie van de SOK-Info gemaild worden.

Verboden voor vrouwen...

Het berglopers wereldje is overwegend een mannengebeuren. Zelfs nu er meer vrouwen dan ooit tevoren zich in de donkere wereld van de kalksteengroeven wagen blijft het aantal vrouwen die zich bergloper noemen nog klein vergeleken met het mannelijk aandeel. Ter illustratie: op een online berglopersforum dat 68 leden telt, zijn er slechts 3 vrouwen te vinden. Veranderingen gaan kennelijk slechts traag.

In het gangenstelsel Ternaaien Beneden staat een reeks opschriften in rood krijt geschreven, allemaal in hetzelfde handschrift en in het Frans (wie gaat ze onderzoeken? Inventariseren, vertalen, etc). Niet zo gek aangezien Ternaaien op Waals grondgebied ligt. Het is eerder vreemd te constateren dat er zo weinig Franstalige opschriften staan, maar dat is een andere discussie. Deze opschriften zijn niet gedateerd maar zijn waarschijnlijk aan het einde van de 19^e eeuw op de wanden geschreven.

Het opschrift dat het meest opviel uit deze reeks, ik citeer: “Les hommes peuvent bien passer, mais les demoiselles pas”. Klare taal: mannen mogen verder, vrouwen niet. Verboden voor vrouwen dus. Overigens is de juiste vertaling van demoiselle: jongedame, of juffrouw.

De vraag die zich opdringt: waarom dan niet? En kwamen er dan zoveel vrouwen dat een geschreven waarschuwing noodzakelijk was volgens de schrijver? Is dat dan echt zo erg?

John Caris

Mooie vondst in Sibbergroeve

Zoals de meeste van de lezers wel weten, gebruikt ASP Adventure een deel van de Sibbergroeve voor hun groepsactiviteiten. Als werknemer van ASP kom ik daar dus regelmatig, hoewel er dan helaas erg weinig tijd is voor het ontdekken en genieten van het ondergrondse. Toch weten we, een aantal collega's en ik, af en toe wat minuutjes in te plannen om de muren en plafonds af te gaan op zoek naar boeiende opschriften en fossielen.

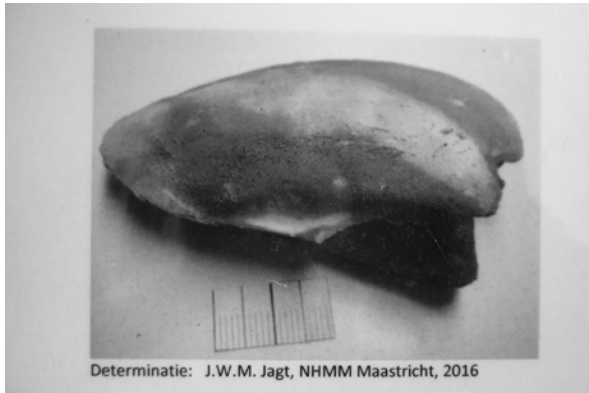
Die laatste, daar gaat dit stukje over! Naast het bekende grotbiken heeft ASP namelijk ook een activiteit genaamd grottentocht en die tocht is te voet. Dit biedt dus mogelijkheid tot fossielenjacht! Met een groepje van 5 man waren wij in 2016 de opleiding voor deze activiteit aan het volgen. Je leert dan zowel de route als de spelregels.

Op 'n plek kregen wij uitleg van onze opleider en dat was natuurlijk de uitgelezen tijd voor onze 'onderzoeksmuutjes'. Al starend naar het plafond viel mijn oog op een bijzondere vorm. Ik begon er wat omheen te krassen,

kreeg bijval van mijn collega's ("wat kan het zijn?", "het lijkt wel een ruggenwervel!", etc.), en op mijn kop van de opleider dat ik niet aan het opletten was.

Ik liet het daarbij, met het voornemen een keer in de pauze terug te komen om hem uit het plafond te krijgen. Maar.. dat hoefde niet! Want eenmaal terug bij het startpunt van onze tocht, bleek de opleider het fossiel te hebben bevrijd uit zijn benarde plafondpositie, terwijl wij bezig waren met het zoeken van de route!! Een collega stelde voor het fossiel te laten determineren door een bevriende geoloog die werkt voor het Natuurhistorisch Museum in Maastricht. Zo gezegd zo gedaan en een paar weken later kwam onze 'mosasaurus-ruggenwervel' (want dat moest het toch wel zijn volgens ons!) retour in een doorzichtig doosje en met een gelamineerde uitleg!

Hier volgt de uitleg en een foto van onze eigen vondst en een foto van een eerdere vondst van het zelfde soort fossiel.

“De schelp is een steenkern van een dubbelkleppig exemplaar van de schelpensoort **Crassatella bosquetiana d’Orbigny**, 1850. Een steenkern is de opvulling van de oorspronkelijke lichaamsomvang (hart, ingewanden en spieren) van het weekdier en laat dus bijna altijd de spierindrukken zien (links en rechts). Aan het slot (en de tanden daarin) is niets te zien, omdat de oorspronkelijke schelp, inclusief het bindweefsel (ligament) dat de kleppen bij elkaar hield, geheel en al is opgelost. Die schelp bestond uit een instabiele variant van calciet, aragoniet genaamd. Deze samenstelling wordt hoogst zelden fossiel – alleen als verkiezeling plaatsvindt is er een kans dit soort

schelpen te vinden. Oesters bijvoorbeeld hebben calcietschalen, en worden dus zo goed als altijd fossiel als oorspronkelijke schelp gevonden.

Deze soort kwam veel voor in de subtropische zee die dit deel van Europa overspoelde tijdens het Laat-Krijt, tussen 67 en 66.6 miljoen jaar geleden en wordt bijna altijd als doubletten (beide schalen) gevonden. Soms in vuursteen, maar meestal in verharde kalksteenbanken. Vooral in de Nekum Kalksteen en aan de basis daarvan. Bekende vindplaatsen zijn de groeve 't Rooth (Bemelen) en de ENCI (Maastricht), maar ook elders in het gebied rond Eben Emael zijn vondsten bekend.”

Dus, afsluitend, kan ik zeggen dat we er goed naast zaten met onze eigen determinatie! Maar desondanks vind ik het een mooie vondst, omdat hij zo mooi intact is en ondergronds gevonden. Hij pronkt nu naast mijn haaiantandvondsten uit Sibbe!

Met dank aan Jasper Piepers voor het heelhuids uitkrassen van deze vondst, aan Stef Eijssen voor het laten determineren en aan J.W.M. Jagt voor het determineren, de uitleg en het opbergdoosje.

Marieke Huijben

MEET THE UNDERGROUND PRESS

“**WK wieler plaqueette**” (*Dagblad de Limburger van 5 februari 2018*): het is een heiligdom voor wielersfanaten: de wielergalerij in de **GEMEENTEGROT**. Sinds 1938 worden hier ondergronds gedenktekens geplaatst van grote wielerevenementen. Deze keer werd in alle vroegte ook een plaqueette onthuld voor het WK Veldrijden, dat in Valkenburg werd verreden.

“**De stoere man onder de alpinopet**” (*DdL van 15 februari 2018*): iedereen noemde hem altijd Stied. Een afkorting van Aristides. “*Maar zo heet ik alleen op zondag*”, riep hij meestal gekscherend. Stied, een man met honderd petten: van stadsgids tot kanunniken en van **GROTTENGIDS** tot CDA’er. In herinnering zal hij altijd de bevlogen geschiedenisleraar zijn, maar ook de trotse reserveofficier (LKol) bij de Limburgse Jagers. “*Hij wist van elke les een spannend avontuur te maken, een rasverteller*”, aldus oud-leerling en latere vriend **Hans OGG**.

“**Sculpturen**” (*DdL van 26 februari 2018*): zandkunstenaars van over de hele wereld hebben zich in de **WILHELMINAGROEVE** in Valkenburg gestort op het in zand verbeelden van legendarische filmhelden en bekende filmsets. Want het jaarlijks zandsculpturenfestival staat dit jaar geheel in het teken van Hollywoodfilms. *Pirates of the Caribbean, E.T., Spiderman, Harry Potter, Sissi, Star Wars*, het is allemaal te bezichtigen tot en met 30 maart.

“**Illegaal mergelgrotten bezoeken wordt strafbaar**” (*Het Belang van Limburg van 6 maart 2018*) en “**Riemst: straf grotvandalen**” (*DdL van 7 maart 2018*): na de hevige brand in de **MUIZENBERG** werd voor de gemeente Riemst duidelijk dat maatregelen nodig zijn om het illegaal bezoek aan de mergelgroeven te voorkomen en bestraffen. “*Het is een trieste vaststelling, maar wel realiteit*”, klaagt burgemeester **Mark VOS**. “*Vandalen en andere boosdoeners breken de afsluitingen van de mergelgrotten open en gaan op avontuur in het kilometers lange gangenstelsel. Dat is levensgevaarlijk.*”

“**Een echte bodemprocedure**” (*DdL van 10 maart 2018*): zelden was het woord bodemprocedure zo letterlijk van toepassing als bij de rechtszaak tussen **Stichting Rotswoning, gemeente Valkenburg** en bedrijf Rogama,

eigenaar van **CAVERNE GEULHEM**. Het draait om één vraag: wie is eigenaar van de ondergrondse Romeinzaal en de nooduitgang van Caverne Geulhem? Rogoma, dat het stuk al huurde (€647 per maand) en via de ingang van de Caverne toegang heeft tot de betwiste gang of de gemeente Valkenburg, die eigenaar is van de grond erboven en van de rest van het gangenstelsel. De rechtbank besliste het geschil onlangs in het voordeel van Rogoma.

“Gestolen herder terug in de Katakomben” (*DdL van 19 maart 2018*): meer dan vijftig jaar geleden werd het marmeren beeld van de Romeinse herder Pastor Bonus gestolen uit de **ROMEINSE KATAKOMBEN** in Valkenburg. Via een oude ansichtkaart kwam **Ton BREULS** erachter dat het beeld bij een goede vriend in de kamer stond. Meer dan twintig jaar bracht hij de herkomst van het beeld bij zijn vriend ter sprake, in de hoop dat het zijn weg terug naar de Katakomben zou vinden. Aan het einde van zijn leven leek zijn vriend afstand te doen. Maar pas na zijn dood kreeg hij het beeld mee van de familieleden en bracht het terug naar de rechtmatige eigenaar.

“Vanaf de herfst kan er onder de grond worden gefietst in Kanne” (*HBvL van 23 maart 2018*): zopas keurde de gemeenteraad van Riemst de overeenkomst met Toerisme Limburg goed, waardoor weldra de werken kunnen starten met de aanleg van een ondergronds fietsparcours van zowat 600 meter in de **PUTBERG** aan het Avergat. Het maakt deel uit van het toeristisch fietsroutenetwerk en zal dan ook gratis toegankelijk zijn. De gemeente trekt voor de realisering 32.000 euro uit. Voor Toerisme Limburg hangt er een kostenplaatje aan vast van 680.000 euro.

“Werken aan de tunnel in mergelgroeven zijn begonnen” (*HBvL van 17 april 2018*): in de **LACROIXBERG** (Grote Berg, red.) zijn er geregeld kleine instortingen. Er zijn nu twee ingangen. Een derde toegang stortte vorige eeuw in. Deze wordt nu enigszins hersteld via een nieuwe aan te leggen tunnel, die in de stabiele mergel uitgezaagd wordt. *“Het is noodzakelijk voor de veiligheid en toegankelijkheid. Met de nieuwe tunnel wordt het ruimen van instortingpuin gemakkelijker. Nu moet dat bij wijze van spreken nog met schop en kruiwagen gebeuren, al kruipend op handen en voeten via kleine tunneltjes”*, aldus burgermeester **Mark VOS**.

“Bijna vierduizend vleermuizen geteld in mergelgroeven” (*HBvL van 18 april 2018*): de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt heeft de voorbije

maanden liefst 3997 vleermuizen geteld in de mergelgroeven van Riemst.

Mark VOS: “Voor Riemst hebben de mergelgroeven niet alleen een cultuurhistorische waarde, ze zijn ook ecologisch erg belangrijk.” “Al in 2008 ondertekenden we daarom een protocol met het Agentschap Natuur en Bos, Natuurpunt, de internationale **Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven** en de vzw **Hulpdienst Groeven**, waar we het life-project BatAction erkennen.”

Met dank aan de trouwe correspondenten Johan Janssen, Mike Lahaye, GilberteNicolaes, Jan Paul van de Pas en Herman de Swart

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@telenet.be.

Speolepta leptogaster in de Grote Berg (sectie Lacroixberg) (foto Peter Jennekens)

Berglopersforum

Toch even iets op een goede plaats zetten aangaande het artikel in SOK-Info 179 door Matthijs Rohs geplaatst op pagina's 12 en 13.

“Enkele voormalige prominente leden..... en Frans Willems.”

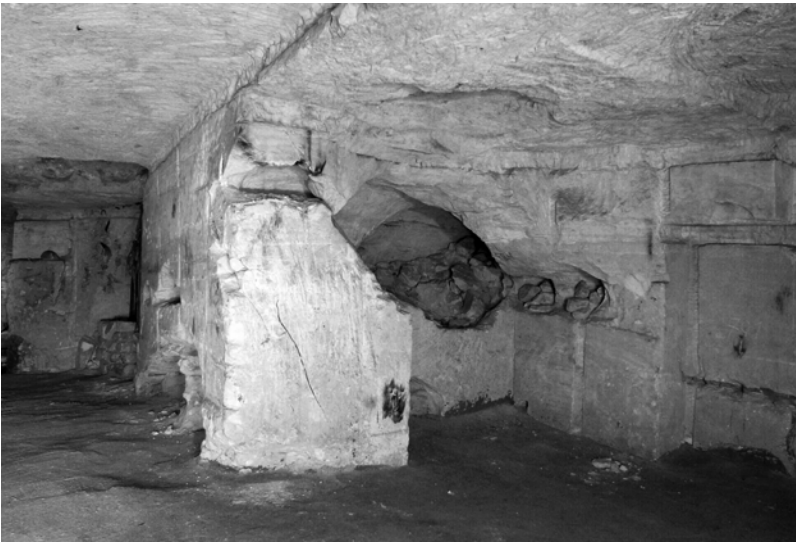
Deze Frans Willems is echter wel degelijk de toetreding tot het forum ontzegd door voornoemde Aldo Haan in datzelfde artikel.

Dit gebeurde een zestal weken voor het verschijnen van de vorige uitgave. Jammer, bijzonder jammer en dit strookt niet met de positieve intenties van het artikel.

Oud zeer? Het zou prettig zijn als mensen eens over hun eigen schaduw zouden kunnen heenstappen en het verleden... voorgoed verleden zouden laten.

Als je dus een oproep tot medewerking plaatst ga dan niet balloteren, maar laten we samen met een schone lei beginnen en samen werken aan het realiseren van een goed functionerend berglopersforum!

Frans Willems

Karstholte – Zussen (Foto Frans Willems)

Volgende SOK-avond: Vrijdag 11 mei 2018 Aanvang 19.30 uur!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve.

Voor het bezoeken van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en of vernielingen aan een van de groeven dit direct melden. liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1° Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2° Stefan Jerzykowski, Technische Dienst: 06 51659384 (geen spoed: graag whatsapp/sms)

3° Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina. 2

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Rob Swaans	043-3470868
Gewandgroeve	Marc Dresens	06-55727887
Heiberggroeve		
Groeve de Keel	Luc Walschot / René Peels	00-3212441350
Groeve Eys (niet toegankelijk)	Wim Kneepkens	043-347 1 1 88
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg (niet toegankelijk)	John en Rob Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve (niet toegankelijk)	Jan-Paul van der Pas	045-40 41 600
Theunisgroeve	Ed en Thuur Thijssens	06-44633650
Vuursteenmijn Rijckholt	Martha en Jan van de Ven	043-3432084

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg, het Noordelijk Gangenstelsel en het gebied onder het Fort.

Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK.

Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

Bij onraad of calamiteiten kunt u ook de boswachter, Tim Koumans, contacteren, telefoon: 06-832 15 415.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de

Provincie Limburg

De SOK-Info

is een uitgave van de

Studiegroep Ondaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.

